Pismo to wychodzi codziennie o godzinie 8 rano; w razie ważnych wiadomości wychodzi 2gi Numer po południu.

Polak Sumienny

pismo codzienne Ner 173.

Prenumerata w Warszawie kosztuje miesięcznie złp. 4 kwartalnie zł. pol. 10; – Na prowincyi zaś z pocztą zł. 15 Ner pojedynczy gr. 6.

PIĄTEK dnia 17 Czerwca 1831 roku o godz: 8 rano.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Izba Senatorska i Izba Poselska.

Na wniosek Rządu Narodowego i po wysłuchaniu Komissjów Sejmowych w zamiarze zapewnienia żywności dla wojska na rok 1831, postanowiły i stanowią co następuje:

Art. 1. Od dnia 15 Września r. b. Królestwo Polskie dostarczy pod dyspozycją Rządu Narodowego następującą ilość produktów, jako to: żyta korcy 89,168, grochu lub kaszy korcy 33,438, owsa korcy 331,032.

Art. 2. Od dnia 15 Lipca r. b. dostarczy Królestwo Polskie pod dyspozycją Rządu Narodowego okrasy funtów 168,000,— wódki garncy 560,001 próby 6éj Magiera i ciepła 120 Reaumura, — siana centnarów 601,800,— słomy cent: 241,520 prostéj lub targanéj.

Art. 3. Powyższa ilość liwerunku do dnia 1 Stycznia 1832 r. wyrachowana, rozłożona zostanie na Wdztwa w stosunku podatku liwerunku pieniężnego.

Art. 4. Rady Wdzkie rozłożą stosownie do tegoż podatku na powiaty i szczególne gminy ilości produktów na Wdztwa przypadające, podciągając tak dwory jako też i włościan, którzy dawniéj liwerunki pieniężne opłacali. Rozkłady i w stosunku tegó palety pod odpowiedzialnością władz administracyjnych gminom doręczone być powinny przed terminami art. 1m i 2gim oznaczonemi. Odstawa produktów nie będzie mogła być zarządzona bezpłatnie daléj jak o mil 12 od miejsc, z których produkta są brane.

Art. 5. Wykonanie niniejszego prawa Komissjom Rządowym Spraw Wewnętrznych i Wojny poleca się.

Niniejszą Uchwałę po nadaniu jéj przez Izbę Senatorską i Izbę Poselską mocy prawa, zalecamy i rozkazujemy umieścić w Dzienniku Praw, oraz przesłać do Senatu, Komissyj Rządowych i wszystkich władz krajowych; a w szczególności zalecamy Komissji Rządowéj sprawiedliwości, prawo niniejsze jako mające wszelką moc obowiązującą ogłosić.

Dan w Warszawie d. 16 Czerwca 1831.

Prezydujący w Senacie (pod:) *Miączyński* S. W.
Sekretarz Senatu (podpisano) *Niemcewicz* S. K.
Mar: Izby Poselskiéj (pod:) Wł. Hr. *Ostrowski.*
Xaw: *Czarnocki* Dep: Ok: Stan:, Sekr: Izby Pos:

Izba Senatorska i Izba Poselska.

Na przedstawienie Rządu Narodowego i po wysłuchaniu wniosków Komissji Sejmowych, w celu pomnożenia Skarbowi publicznemu funduszu z kapitałów, własnością Instytutów publicznych będących, w myśl dekretu Królewskiego z d. 17/29 Stycznia 1828 r. w banku polskim ulokowanych, a zarazem nadania tymże kapitałom odpowiedniéj hypoteki, jaką na dobrach nieruchomych przed spłaceniem mia-ły, uchwaliły i uchwalają co następuje:

Art: 1. Wszelkie kapitały do Instytutów publicznych pod zarządem i opieką Rządu krajowego zostających należące, w myśl Dekretu na wstępie powołanego na wieczystą lokacją w banku polskim złożone, a złp. 15,256,329 gr. 20 dziś wynoszące, stają się sposobem pożyczki własnością skarbu publicznego Królestwa. W tym celu listy zastawne na rzecz instytutów indossowane mają być na własność Skarbu reindossowane.

Art: 2. Na zabespieczenie funduszów Instytutowych art: poprzednim Skarbowi przekazanych, przeznaczają się w odpowiadającéj tymże funduszom ilości kapitały Skarbowe w listach zastawnych na hypotekę dóbr ziemskich prywatnych wypożyczone a złp. 15,295,000 wynoszące. Należny instytutom 4 od sta procent wypłacany będzie z kass skarbowych o ileby zaś bezpieczeństwo takowe dla wydarzyć się mogącego spadnienia z hypoteki jakiéj części kapitałów skarbowych zmniejszone zostało, o tyle stratę dla instytutów wynikłą skarb publiczny z innych funduszów wynagrodzi.

Art: 3. Z pobieranych na umorzenie kapitałów w art: 2 wymienionych procentów winien jest skarb publiczny składać w banku polskim odpowiednie w listach zastawnych lub w gotowiźnie kapitały, ulegać mając poprzedniemu jako własność instytutowa przeznaczeniu, a to aż do wysokości summy w takichże listach przez skarb wypożyczonéj.

Art: 4. Dla zapewnienia skarbowi publicznemu łatwiejszego użycia kapitałów przekazanych, listy zastawne koloru żółtego kosztem skarbu publicznego zamienione być mają na listy zastawne białe.

Art: 5. Komissje Rządowe właściwe do których opieka nad interessowanemi instytutami należy obowiązane są na mocy prawa niniejszego żądać w księgach hypotecznych na kapitałach skarbowych w art: 2 wymienionych przez Komissją Rządową Przychodów i Skarbu wskazać się mających, stósownego dla zabespieczenia praw instytutowych wpisu.

Ogłoszenie prawa niniejszego podług przepisów i wykonanie onego poleca się Rządowi Narodowemu.

(*Zakończenie, data i podpisy, jak wyżéj.*)

Izba Senatorska i Izba Poselska.

Na przedstawienie Rządu Narodowego i po wysłuchaniu Komissjów Sejmowych uchwaliły i uchwalają co następuje:

Art: 1. Tytuł własności dóbr tak nazwanych górniczych tudzież dóbr przez konwencją w roku 1820 z d. 17/29 Maja o summy tak zwane bajońskie z Rządem pruskim zawartą nabytych ma być podług przepisów postanowienia z d. 12/24 Stycznia 1826 r. na rzecz narodu w hypotece uregulowany.

Art: 2. Komissja Rządowa Przychodów i Skarbu przystąpi z dobrami temi do Towarzystwa Kredytowego ziemskiego, i zażąda na nie pożyczki do wysokości prawem Sejmowém z d. 1/13 Czerwca 1825 roku dozwolonéj.

Art: 3. Wykonanie niniejszego postanowienia poleca się Rządowi Narodowemu.

(*Zakończenie, data i podpisy jak wyżéj.*)

Izba Senatorska i Izba Poselska.

Na wniosek Rządu Narodowego i po wysłuchaniu Komissjów Sejmowych, pragnąc ułatwić zrealizowanie rychlejsze kapitałów od Rządu i Instytutów pruskich konwencją z dnia 17/29 Maja 1830 na własność Królestwa Polskiego nabytych, a zarazem oszczędzić Skarbowi publicznemu kosztów windykacji i zachodów od postępowania sądowego nieodłącznych, z drugiéj zaś strony podać dłużnikom tego rodzaju, sposobność łatwiejszego uiszczenia się z zaciągnionych przez nich zobowiązań; uchwaliły i uchwalają co następuje:

Art. 1. Rząd Narodowy upoważnionym zostaje do zawierania z dłużnikami summ konwencją z dnia 17/29 Maja 1830 na własność Królestwa Polskiego odstąpionych, układów dobrowolnych o całkowite lub częściowe tychże summ, tudzież przypadających od nich prowizyj spłacenie lub rozkład obojga na raty.

Art. 2. Przy zawieraniu takowych układów mocen jest Rząd Narodowy czynić dłużnikom pewne odstąpienia w przypadających od nich należnościach, o ile takowe z dobrem Skarbu publicznego pogodzić się dadzą.

Art. 3. W celu przyśpieszenia skutku niniejszéj Uchwały wezwani być mają dłużnicy summ popruskich do deklarowania się w ciągu trzech miesięcy od dnia ogłoszenia prawa niniejszego, czyli i w jaki sposób mają zamiar wejść z Rządem w układy dobrowolne o zaspokojenie przypadających od nich należności.

Niezgłaszający się w oznaczonym czasie, będą uważani za odpadających od wszelkich dozwolić im się mogących korzyści i ułatwień; przedsięwzięte będą przeciw nim wszelkie środki realizacyj do jakich tylko prawo wierzycieli upoważnia, nawet Rząd mocen będzie odstąpić swoich wierzytelności na rzecz nabywców z prawami jakie mu służyły.

Art. 4. Niezwłoczne wykonanie niniejszéj uchwały, poleca się Rządowi Narodowemu.

(*Zakończenie, data i podpisy, jak wyżéj.*)

POSIEDZENIE IZB SEJMOWYCH

z dnia 15 Czerwca.

Izba Poselska.

Po zagajeniu posiedzenia przez Marszałka, Bonaw: Niemojowski P. Wartski złożył u laski wniosek dotyczący odnowienia Izby. Wniosek ten przez wotowanie większością głosów 37 przeciwko 28 odrzucony został.

Sekretarz Sejmowy odczytał projekt Rządowy dotyczący rozmaitych dostaw dla wojska na czas od 1 Lipca do końca r. b.

Minister Spraw Wewnętrznych i policji popierał projekt takowy ze strony Rządu, również P. Wężyk jako Komissarz Sejmowy, który oświadczył tylko wątpliwość co do ilości okrassy, przekonano się z oryginału że ta była tylko myłką druku przez dodanie jednego zera i opuszczenie wódki.

P. Morozewicz i D. Wołowski mówili za projektem oświadczając że termin dostawy słomy jest za prędki i zasadom gospodarstwa przeciwny.

P. Siaski wnosił, aby był dodatek iż oznaczoną ilość niedostarczoną przez Województwa od nie-

przyjaciela zajęte inne Województwa zastąpiły; albowiem wojsko w żywność zabezpieczyć należy.

P. Turski mówił za projektem i zakończył temi słowy: *Waleczne wojsko nasze potrzebuje zasiłku; my go zapewnić powinniśmy*; zwracał jednak uwagę: że należy mieć przyzwoity wzgląd na miejscowość w rozkładzie dostawy, ile że w Województwie Płockiém żniwa są późniejsze, niemniéj nie ma tam siana, był przeto zatém, aby lepiéj naznaczyć proporcjonalną składkę pieniężną.

P. Chełmicki radził, aby nateraz zapasy słomy wziąść w rekwizycją; słoma bowiem z repartycji, tak prędko dostarczona być nie będzie mogła; wspomniał także i o korzyściach, jakie liweranci i magazynierowie z liwerunków odnoszą.

D. Klimontowicz przedstawiał niepodobieństwo dostarczenia słomy z d. 15 Lipca, tudzież że brak jest wódki, a gorzelnie dopiero w Październiku zaczynają ją wyrabiać, a w Maju kończą; że owsa za wiele wyrachowano, w czém należy oszczędność zachować, że okrasa jest niepotrzebną gdy żołnierz pobiera mięso, z resztą użalał się na rozrzutność i marnotrawstwo magazynierów.

Minister Skarbu oświadczył, że projekt obecny ma styczność z wydziałem skarbowym, i na zarzut Klimontowicza oświadczył, że przez dostarczenie w naturze żywności budżet w wydziale wojennym został zmniejszony, co do okrassy oświadczył, że przyzwyczajonemu do niéj żołnierzowi nie można jéj odmawiać, ile że mięsa nie ma czasu gotować a chleb z słoniną surową jest zdrowym i prędkim pokarmem.

P. Swiniarski narzekał na zbytek i wnosił aby okolice lewego brzegu Wisły zniszczone przez nieprzyjaciela od dostawy liwerunku były uwolnione.

P. Deskur przyznał potrzebę liwerunku, ale wykazał niemożność dostawy i wnosił aby dostawa na raty była podzieloną, mówił że okolice nadwiślańskie czują brak słomy, i że takowa przed 15 Września dostarczoną być nie może.

Deputacja Senatu z Kasztelanów Ludwika Małachowskiego i Słubickiego zawiadomiła Izbę o przyjęciu projeku przez Senat stanowiącego własnością narodową depozyta duchowne i instytutowe, przyczém Słubicki podziękował Izbie za zaszczyt, iż wybranym został Kasztelanem.

Minister S. W. i P. odpowiedział na zarzuty czynione względem słomy i okrasy i oświadczył, że rozkład należeć będzie do rad wojewódzkich które czuwać będą aby obywatele nie byli przeciążani.

D. Jabłoński mówił za projektem w myśl wniosku Ministra S. W. i P. — P. Witkowski zwrócił uwagę Izby, że zasada liwerunku za przeszłego rządu jest niedostateczna i krzywdząca tych, którzy wysiewy rzetelnie podali.

Dep. Posturzyński żądał, aby w projekcie wymienić ilość głów, i koni, na które żądana jest żywność; wnosił, aby obmyślono zastępstwo tych, co okażą się w niemożności, oraz wynagrodzenie dla zastępujących.

Panowie Walewski i Cissowski, oświadczyli się za zmianą dostawy w naturze na pieniądze.

Minister S. W. i P. oświadczył, iż wolno jest dostarczenie w naturze lub przez układ pieniężny z dostawcami, jak to było w r. 1812.

Dep. Krysiński zwrócił uwagę Rządu, aby motiwa do projektów były dołączane drukiem Członkom Izby, a tak ustanie potrzeba objaśnień na czynione zarzuty.

P. Niemojowski oświadczył gotowość Wdztwa Kaliskiego śpiesznéj dostawy potrzeb dla wojska.

P. Swiniarski odpowiedział, że te obywatelską przysługę z wdzięcznością przyjmą inni mający zniszczone włości.

P. Gumowski zaś rzekł, że obywatele innych Województw nie dadzą się wyprzedzić w patryotyzmie Wdztwu Kaliskiemu.

Przystąpiono następnie do szczegółowego rozbioru projektu, przyczém P. Rostworowski wnosił aby włościanie od dostawy liwerunku byli uwolnieni; popierali ten wniosek Dep. Zwierkowski i Szaniecki; Minister zaś S. W. i P. oświadczył, że i ta klassa wyłączoną być nie może od niesienia pomocy krajowi, większość odrzuciła wniosek P. Rostworowskiego, i projekt jednomyślnością przyjęty został.

P. Swirski złożył u laski wniosek, aby komplet Sejmowy podług uchwały z d. 26 Lutego r. b. był zmniejszony; odesłano go do Komissyj Sejmowych, po czém Marszałek solwował sessją na dzień następny godzinę 10 z rana.

— z Dnia 16. —

Marszałek zagaił posiedzenie przedstawieniem wniosku PP. Bon: Niemojowskiego i Tymowskiego, aby wezwać Rząd o nakazanie nowych wyborów na miejsce tych Członków Izby, którzy albo bez urlopu oddalili się, albo takowy przetrzymali.

(wniosek ten odesłano do Komissyj.)

Sekretarz Sejmowy odczytał projekt dozwalający układu z dłużnikami summ Bajońskich.

Referendarz Minasowicz wymownie i gruntownie popierał takowy projekt w imieniu Rządu; przedstawiał on, że summy na mocy konwencji z d. 29 Maja r. z., przeszły na własność Skarbu Królestwa Polskiego, oraz, że tąż konwencją Skarb nasz pozyskał 18 nieruchomości ziemskich i jednę miejską, oszacowanych przez Rząd pruski na 8,000,000 złp.

a przez Komitet ze strony Polski wyznaczony w summie 3,000,000 przyjętych 3,000 włók zajmujących, że kapitałów wierzytelne wynoszą 15,000,000, a prowizje 10,000,000; rzeczywista ich jednak wartość wynosi 6,000,000, za co Skarb polski zapłacił 9,000,000 złp.; wykazał następnie korzyści mogące wyniknąć z dozwolenia układu z dłużnikami, koszta windykacyjne, niemożność exekucji z przyczyny Juristitium. Co do art. 2go, oświadczył, iż zasada do zawarcia układu nie jest oznaczoną, gdyż niejednostajność pewności i możności wypłaty może rozmaitéj wymagać zasady i względu w przyzwoleniach.

Dep. Zwierkowski mówił za projektem, żądał jednak oznaczenia ryczałtowéj zasady i sądził, że termin 3ch-miesięczny art. 3cim dozwolony, jest przydługi.

Dep. Wołowski dowodnie i z doświadczenia przekonywał, że w układaniu się z dłużnikami nie można naznaczać zasady, téj bowiem ani bank pruski, ani kassa wdów, prywatnym swym kommissantom, nie przepisywali, a odstępowali dłużnikom pewniejszym w wypłaceniu po 40 na 100 w kapitale i procenta.

P. Tymowski uważał projekt za mało użyteczny, i żądał klassyfikacji dłużników i oznaczenia zasady co do odstąpienia, czyli raczéj, aby Izby Rządowi instrukcją co do tego przepisały.

P. Niemojowski wyjaśnił, że wartość rzeczywista nabytych dóbr i kapitałów od rządu pruskiego nie była odpowiednia 9,000,000 złp. lecz ze względu stosunków familijnych między Królem Pruskim a Cesarzem Rossyjskim nakazano zapłacić plus 4,000,000 złp. pomimo tego że były Minister Skarbu Książe Lubecki czyniący układ znał całą niesluszność tego; wnosił następnie, aby dla ulgi dozwolono wypłacać się dłużnikom przez 41 lat szóstym procentem, i aby zasada do układu była rządowi przez sejm przepisana.

Referendarz S. odparł wniosek posła Wartskiego. P. Chobrzyński upraszał, aby wzgląd był miany na właścicieli zawiślańskich wojną zniszczonych, Referendarz S. w Imieniu Rządu zaspokoił jego troskliwość.

Deputowany Zwierkowski mówił, że jeżeli pożyczając za granicą czynimy korzyści, tém słuszniejsza, abyśmy je czynili dłużnikom wspomagającym skarb nasz.

Dep. Jabłoński mówił za projektem.

Poseł Swidziński zapytał jaką monetą zapłacono Rządowi Pruskiemu? (listami zastawnemi) i wnosił, że gdy rząd pruski niedopełnił konwencji można by ją rozwiązać.

Poseł Turski lubo uważał że projekt skutku nie przyniesie oświadczył się za nim.

Dep. Dębowski sprzeciwiał się wnioskowi P. Opoczyńskiego, żądał jednak aby zasada co do żądania od dłużników in maximum 40/100 była oznaczona.

Poseł Slaski, popierał wniosek ustanowienia zasady.

Dep. Wołowski zbijał wnioski P. Swidzińskiego, opierał możność ustanowienia zasady i popierał projekt.

Dep. Posturzyński żądał, aby od układu wyłączano tych którzy do Towarzystwa Kredytowego pociągnionemi być mogą.

Posłowie Wężyk i Chełmicki mówili za projektem, ostatni oświadczył, że takowy nieprzyniesie żadnéj korzyści.

Poseł Swidziński cofnął wniosek co do zerwania konwencji popierał jednak ustanowienie zasady,

Dep. Posturzyński cofnął swój wniosek.

Pos. Niemojewski uporczywie bronił wniosku swego popartego przez kilku członków. (Poczem opuścił Izbę.)

Przystąpiono do głosowania, wniosek Posła Wartskiego odrzucono i projekt przyjęto.

Następnie wniesiono drugi projekt co do przystąpienia do pożyczki w towarzystwie kredytowym z dobrami górniczemi: przez Prusy ustąnemi, który na wniosek Ministra Skarbu jednomyślnie przyjęto.

Dep. Wołowski odczytał projekt do uchwały zmniejszającéj komplet.

Izba poleciła go wydrukować i odesłała do Kommissji, a jutro zajmie się jego rozstrzasaniem.

Podług listu z Kalwaryi. Jenerał Giełgud przybył do tego miasta d. 1 Czerwca. Jenerał Dębiński przebył Niemen d. 5 pod Olitą, a Jenerał Giełgud pod Giełgudyszkami, ostatni prowadził z sobą 800 jeńców zabranych w bitwie z Jenerałem Sacken pod Rajgrodem. Jenerał Sacken ranny cofał się przez Kalwaryą ku Kownu.— Do Kalwaryi dopiero d. 10 przybyło kilkadziesiąt kozaków, lecz i ci po dwugodzinném pobycie cofnęli się. Jenerał Chłapowski dnia 5 był w Lidzie, i kommunikacya między Jenerałem Tyszkiewiczem a Giełgudem była ustalona.

List pewny z Bobrujska donosi, że Gubernator téj twierdzy zamierzył ją zaopatrzyć w żywność i nakazał sprowadzenie 1000 fur zboża. Powstańcy ukrywszy pod zboże broń, jako furmani weszli do twierdzy z furami, przyaresztowali Gubernatora, wypuścili jeńców polskich i połączywszy się z nimi rozbili garnizon moskiewski i twierdzę opanowali.

—Doniesiono nam ze źródła pewnego że ciało Feld-Marszałka Dybicza, wysłano w zeszły poniedziałek do Pruss; aptekarz Cymerman z Pułtuska żyje, aresztowany tylko został w raz z burmistrzem z Nasielska i Serocka, tudzież z księdzem Tadejskim; od dni 10ciu znajdują się oni w obozie rossyjskim.

Jenerałowi Giełgud powodzi się bardzo dobrze w Litwie, połączył się z powstańcami.

Jenerał Chłapowski od złączenia się z Litwinami stoczył już dwie bitwy, jednę pod Bielskiem, drugą pod Prużanami; zniósł dwie kolumny pod Jenerałami Knoryngiem i Fenczem i zabrał im 18 armat.

Jenerał Dawidów w bitwie stoczonéj z Jenerałem Chrzanowskim, utracił nogę i leży w Brześciu-Litewskim.

Felix Saniewski *Wydawca odpowiedzialny.*